

Szintvizsga – Történelem

8. osztály

1. tétel A Párizs környéki békék (14-16. old.)

Az első világháborút lezáró béketárgyalások:

- Hol volt?
- Mikor?
- Kik között jött létre?
- Kik döntöttek?
- Milyen területi átrendeződés történt?
- Vesztesek helyzete
- Az újonnan létrejött országok nemzetiségi viszonyai

A népszövetség (17. old.):

- Célja
- Feladatai

Térkép: Mutasd meg a történelmi atlasz 33. oldalán (Európa 1914-ben és 1922-ben), milyen új országok jöttek létre az első világháború után, és milyen területi átrendeződés történt!

2. tétel A sztálini Szovjetunió (21-23. old.)

A Szovjetunió létrejötte

Sztálin önkényuralmának kiépülése:

- Konceptiós perek
- Személyi kultusz
- Gulágok (24-25. old)

A tervgazdálkodás bevezetése:

- Mikor indul?
- Lényege
- Melyik gazdasági ágat fejlesztették erőszakosan?

A mezőgazdaság kollektivizálása:

- Termelőszövetkezetek
- Kulákok
- Következmény

Térkép: Mutasd meg a történelmi atlasz 33. oldalán (Oroszország/Szovjetunió 1917-1939), hol voltak a gulágok! Miért éppen ott?

3. tétel A nagy gazdasági világválság (26-28. old.)

A világválság:

- Okai
- Idő, helyszín
- Elmélyülése, következményei

A válság leküzdésének módszerei:

- Felesleges termékek megsemmisítése
- Állami beavatkozás
- Közmunkák (pl: Tennessee-terv)

Roosevelt és a New Deal:

- Bankcsődök kockázatának csökkentése
- Állami kárpótlás a mezőgazdaságban
- Közprogramok

A válság következményei Európában:

- Munkanélküliség
- Tüntetések, zavargások
- Szélsőséges pártok megerősödése, hatalomra jutása
- Nehéz életkörülmények

4. tétel   A harmadik birodalom (29-31. old.)

A náciizmus:

- A párt jellemzése! (szélső jobboldali)
- Az 1923-as sikertelen hatalomátvétel! (müncheni sörpuccs)
- Mein Kampf jellemzése
- Hitler céljai

Hitler hatalomra jutása:

- A nagy gazdasági világválság
- Ígéreték
- Dátum

A náci diktatúra kiépülése:

- A többi párt felszámolása! (Reishtag felgyújtása)
- Hadsereg
- Titkosrendőrség: SA, SS, Gestapo
- Zsidóüldözés
- Propaganda

A versailles-i békerendszer felszámolása

- Élettér megteremtése a Mein Kampf értelmében
- Hadkötelezettség
- Szövetség Olaszországgal és Japánnal
- Rajna vidék megszállása

Térkép: Mutasd meg a történelmi atlasz 34. oldalán (Közép-Európa 1935-1939), milyen területi változások történtek a fasizmus következtében: Saar-vidék, Sudeta-vidék, Memmel-vidék, Anschluss, Felvidék, Kárpátalja.

5. tétel   Az őszirózsás forradalom (40-42. old.)

A forradalom győzelme: 1918

- Magyar Nemzeti Tanács megalakulása, Károlyi Mihállyal
- Október 31-i tüntetések
- Károlyi Miniszterelnök lesz
- IV. Károly lemondása – népköztársaság kikiáltása

A nemzetiségi kérdés:

- Nemzetiségeink függetlenségi törekvései
- Szerb, cseh, román csapatok belépése Magyarországra
- A kormány terveinek kudarca

Törekvések a demokrácia megszilárdítására:

- Választójog bevezetése és földosztás
- Munkanélküliség, éhínség, nyomor okai
- KMP megalakulása
- Hadsereg újjászervezése

A Vix-jegyzék:

- Tartalma
- Elutasítása

Térkép: Mutasd meg a térkép 35. oldalán (1918-1919), hogyan változott a demarkációs vonal 1918. XI.13-a és 1918. XII. 23-a között! Mutasd meg, kik támadták ekkor Magyarországot!

6. tétel   A tanácsköztársaság (44-46. old.)

A tanácsköztársaság létrejötte:

- Az MSZDP és a KMP egyesülése
- 1919. március 21. - kikiáltás
- Hatalom a kommunisták kezében, Kun Béla hatalma

A tanácshatalom belpolitikája:

- Államosítás
- Termelőszövetkezetek létrehozása
- Tanácsok létrehozása
- Vörösteror
- Kísérlet a munkásság helyzetének javítására

Az antant támadása és az ellenforradalmi erők:

- Román és cseh csapatok támadása
- Vörös hadsereg szervezése
- Északi hadjárat Stromfeld Aurél vezetésével
- Az ellenkormány megalakulása Horthy vezetésével

A tanácsköztársaság bukása:

- Csapatkivonulás a felvidékről
- Románok megtámadása – katonai vereség
- 1919. augusztus: a tanácshatalom bukása

Térkép: Mutasd meg a térkép 35. oldalán (1918-1919) az északi hadjáratot, és a Vix-jegyzékben kijelölt övezetet!

7. tétel   A trianoni béke (51-53. old.)

- Mi volt Trianon előzménye: hogyan veszítjük el területeink jelentős részét az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság alatt? (2-3 mondat)

Felkészülés a béketárgyalásokra:

- Nemzetiségi elv
- Gazdasági földrajzi elvek
- Etnikai viszonyok
- Külföld reakciója

A békekonferencia a magyar határokról:

- A tárgyalások résztvevői
- A döntések szempontjai

A magyar küldöttség a konferencián:

- A küldöttség vezetői (Apponyi, Teleki)
- A „vörös” térkép

A békeszerződés következményei:

- Aláírás dátuma
- Elcsatolt területek mértéke (2/3)
- Elcsatolt magyar népesség száma, mértéke (1/3)
- Gazdasági következmények
- Politikai következmények (revízió)
- „Hiszek egy” (54. old.)

Térkép: Mutasd meg a történelmi atlasz 35. oldalán (A trianoni béke következményei), hogy melyik országrészünket, melyik országhoz csatolták el a trianoni béke értelmében, és ott hol voltak magyar többségű területek (A monarchia felbomlása 1918-ban)!

8. tétel   A rendszer megszilárdulása, a Bethleni konszolidáció (56-58. old.)

Teleki Pál miniszterelnöksége:

- Földreformtörvény
- Zsidótörvény
- IV. Károly „királypuccsa”
- Kisantant

A külpolitikai bonyodalmak:

- Területi kérdések
- A „leghűségesebb” város (civitas fidelissima)
- IV. Károly második visszatérési kísérlete

Bethlen István külpolitikája:

- Kiegyezés az MSZDP-vel
- Egyesülés a kisgazdákkal
- Új választójogi rendelet
- Horthy jogkörei

Revíziós törekvések:

- 1927: olasz-magyar szerződés

A gazdasági stabilizáció:

- Felvétel a népszövetségbe
- Pénzügyi kölcsön
- Pengő bevezetése 1926-ban

Térkép: Mutasd meg a történelmi atlasz 36. oldalán (Gazdaság és kultúra), hogy mely országokba milyen termékeket vittünk ki, és, honnan miket hoztunk be! A rekonstrukciós rajzokon keresztül írd le a magyar nemzet és gazdaság fejlődését!

Minden tételhez tartozó képet fel kell tudni ismerni, grafikonokról következtetést kell tudni levonni, korabeli plakátokat értelmezni kell. A leckék végén található forrásokat ugyanígy értelmezni, elemezni kell. (Ezek kizárólag a tankönyvben található képek és forrásidézetek lehetnek a megadott oldalakról, melyeket a tanuló a térképpel együtt megkap a készüléshez!)